

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.001.17.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, (dalej: Urząd lub UMWW).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, od 10 października 2005 r.
<i>Podstawa prawna</i>	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu
<i>Kontroler</i>	Maciej Sterczała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/29/2018 z dnia 26 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena wykorzystania przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2017 r., przeznaczonych na: realizację zadań związanych z dofinansowaniem budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi oraz finansowanie ulg za przejazdy komunikacją autobusową.

Opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Urząd jest aparatem pomocniczym Zarządu i Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

Do zadań Oddziału Dróg Wojewódzkich Departamentu Infrastruktury Urzędu należy m.in. koordynowanie sporządzania planów rzeczowych i finansowych budowy, modernizacji, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi, prowadzenie spraw związanych z zawieraniem porozumień dotyczących dróg między województwem a innymi jednostkami oraz sprawowanie nadzoru nad Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (dalej: WZDW). Do zadań WZDW, jako wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej należy m.in. realizacja budżetu województwa w zakresie dróg wojewódzkich, pełnienie funkcji zarządcy dróg wojewódzkich oraz obsługa inwestorska zadań realizowanych na drogach. Do zadań Wydziału Transportu Autobusowego Departamentu Transportu UMWW (dalej: WTA) należy m.in. prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem i rozliczaniem dopłat z tytułu honorowania ulg ustawowych w krajowym transporcie drogowym oraz kontrola przewoźników autobusowych w zakresie realizacji postanowień umów określających zasady przekazywania im dopłat do biletów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str. 13-14, 16-18, 25-38, 40-45, 301-314)

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 524

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² wykorzystanie i rozliczenie przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego otrzymanych w 2017 r. dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań związanych z dofinansowaniem budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi oraz na finansowanie zwrotu wpływów utraconych przez przewoźników wykonujących krajowe autobusowe przewozy pasażerskie na terenie województwa wielkopolskiego, stosujących ulgi ustawowe wynikające z uprawnień do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych (dalej: dopłaty).

Na sformułowanie powyższej oceny nie miały wpływu stwierdzone nieprawidłowości, polegające na:

- przekazaniu niektórym przewoźnikom autobusowym do podpisu umów określających zasady przekazywania dopłat do biletów ulgowych, w czasie uniemożliwiającym tym przewoźnikom terminowe (zgodne z tymi umowami) złożenie wniosków o wypłatę dopłat za styczeń 2017 r. oraz terminowe wypłacenie dopłat za styczeń 2017 r.,
- nieprzeprowadzeniu przez Urząd w 2017 r. kontroli przewoźników autobusowych w zakresie realizacji postanowień ww. umów.

V. Wyniki kontroli

Opis
faktycznego

stanu

1. Dane ogólne

1.1. W 2017 r. Województwo Wielkopolskie otrzymało z budżetu państwa dotacje w łącznej kwocie 15.845,2 tys. zł³, przeznaczone na realizację zadań związanych z dofinansowaniem budowy, przebudowy oraz remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Wysokość dotacji przekazanej na dofinansowanie budowy i przebudowy dróg wojewódzkich wyniosła 4.795,2 tys. zł⁴, natomiast na dofinansowanie remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi 11.050,0 tys. zł⁵. Jednostką realizującą bezpośrednio zadania dofinansowane tymi dotacjami był WZDW, któremu Urząd przekazywał je po ich otrzymaniu od Wojewody Wielkopolskiego. W wyniku realizacji zadań dofinansowanych z tych dotacji, zainstalowano jedną sygnalizację świetlną oraz wybudowano, przebudowano i wyremontowano 27,2 tys. mb dróg wojewódzkich. Przedmiotowe dotacje zostały wykorzystane w całości.

(dowód: akta kontroli str. 277-283)

1.2. W 2017 r. Województwo Wielkopolskie otrzymało z budżetu państwa dotację w wysokości 45.000,0 tys. zł, przeznaczoną na przekazywanie przewoźnikom autobusowym dopłat z tytułu stosowania obowiązujących, ustawowych ulg w krajowych autobusowych przewozach pasażerskich. W budżecie Województwa Wielkopolskiego na 2017 r. na realizację przedmiotowych wydatków w rozdziale 60003 (krajowe pasażerskie przewozy autobusowe) została zaplanowana kwota 50.000,0 tys. zł, jednak z uwagi na mniejsze od przewidywanych potrzeby, Urząd dokonał w listopadzie i grudniu 2017 r. blokady środków w łącznej kwocie

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

³ 8,6% łącznej kwoty dotacji z budżetu państwa otrzymanych przez Województwo Wielkopolskie w 2017 r. w wysokości 183.560 tys. zł.

⁴ Dz. 600, rozdz. 60013, § 6530 – część 85 budżetu państwa (budżet wojewodów oraz finansowanie jednostek samorządu terytorialnego).

⁵ Dz. 600, rozdz. 60013, § 2230 – część 83 budżetu państwa (rezerwy celowe).

5.000,0 tys. zł. W 2017 r., na podstawie umów zawartych z 90 przewoźnikami wykonującymi krajowe autobusowe przewozy pasażerskie⁶ (dalej: przewoźnicy) i zgodnie z 955 złożonymi przez nich wnioskami, Województwo Wielkopolskie przekazało im dopłaty w łącznej wysokości 43.296,8 tys. zł⁷. Kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 1.703,2 tys. zł, obejmująca zarówno środki nieprzekazane przewoźnikom (1.480,1 tys. zł) jak i środki zwrócone przez nich w związku z rozliczeniem nadpłaty za grudzień 2017 r. (223,1 tys. zł), została zwrócona przez Urząd do budżetu państwa, w dniach: 29 i 30 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 315-316, 665-671, 672-673, 674-676)

2. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa

2.1. Dotacje na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi

Samorząd Województwa Wielkopolskiego⁸ (beneficjent) podpisał w dniu 30 czerwca 2017 r. z Wojewodą Wielkopolskim dwie umowy o udzielenie dotacji celowych z budżetu państwa o łącznej wartości 15.845,2 tys. zł. Umowa nr 5.1/17 o udzieleniu dotacji w wysokości 4.795,2 tys. zł, dotyczyła dofinansowania budowy i przebudowy dróg wojewódzkich, natomiast umowa nr 5.2/17 o udzieleniu dotacji w wysokości 11.050,0 tys. zł, dotyczyła dofinansowania remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania ww. drogami. Obie umowy określały, że realizacja dotowanych zadań winna nastąpić w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. Zgodnie z umowami, dotacje mogły być przekazane po przedłożeniu przez beneficjenta, poprawnego i kompletnego wniosku o wypłatę dotacji, do którego należało załączyć kserokopie faktur, rachunków lub innych dokumentów finansowych oraz protokoły odbioru robót, urządzeń lub innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania. Beneficjent zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków własnych w wysokości nie niższej niż 2% łącznych kosztów realizacji zadania brutto. Wnioski winny być składane Wojewodzie Wielkopolskiemu nie później niż do dnia 30 listopada 2017 r. Z dotacji nie mógł być finansowany podatek VAT, o ile przysługiwało prawo jego zwrotu oraz opłaty z tytułu kar i odsetek za zwłokę.

Umowa nr 5.1/17 była aneksowana dwukrotnie⁹. Pierwotnie obejmowała ona realizację czterech zadań na odcinkach 1.405 mb dróg wojewódzkich oraz zainstalowanie jednej sygnalizacji świetlnej¹⁰, a w wyniku podpisanych aneksów ustalono, że realizowanych będzie pięć zadań na 2.671 mb dróg wojewódzkich oraz że nastąpi zainstalowanie jednej sygnalizacji świetlnej¹¹.

Umowa nr 5.2/17 została zmieniona także dwukrotnie¹². Pierwotnie obejmowała wykonanie 10 zadań remontowych na odcinku łącznie 24.940 mb dróg

⁶ W 2017 r. dopłaty zostały przekazane przewoźnikom na podstawie 89 umów w sprawie zasad przekazywania w 2017 r. przewoźnikom wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłat z tytułu stosowania obowiązujących ulg w tych przewozach oraz na podstawie jednej umowy w tej sprawie z 2016 r. (dalej: umowy).

⁷ 23,6% łącznej kwoty dotacji z budżetu państwa otrzymanych przez Województwo Wielkopolskie w 2017 r. w wysokości 183.560 tys. zł.

⁸ W imieniu, którego działał Zarząd Województwa Wielkopolskiego

⁹ Aneks nr 1 z 21 sierpnia 2017 r., aneks nr 2 z 3 listopada 2017 r.

¹⁰ W tym: rozbudowa dróg nr 189 i 242, przebudowa drogi nr 471, budowa chodnika przy drodze nr 184 i instalacja sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu dróg nr 432 i nr 434.

¹¹ W tym: rozbudowa dróg nr 189 i 133, przebudowa dróg nr 470 i 471, budowa chodnika przy drodze nr 432 oraz instalacja sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu dróg nr 432 i nr 434.

¹² Aneks nr 1 z 21 sierpnia 2017 r., aneks nr 2 z 3 listopada 2017 r.

wojewódzkich¹³, a aneksem nr 2 z 3 listopada 2017 r. ustalono liczbę zadań remontowych na 9¹⁴, na łącznym odcinku 24.540 mb dróg wojewódzkich.

Aneksy do umów nie powodowały zmiany przyznanych kwot dotacji, wprowadzały bowiem m.in. zmiany: zadań objętych dotacją, kwot wkładu własnego, udziału dotacji w kosztach całkowitych realizacji zadań.

Zgodnie z umowami, środki z budżetu państwa nie były przekazywane miesięcznymi transzami, lecz na podstawie poprawnych i kompletnych wniosków o wypłatę dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 89-112, 113-132, 133-156)

W okresie od 12 lipca do 27 listopada 2017 r. Urząd przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu cztery wnioski o wypłatę dotacji w ramach umowy nr 5.1/17 oraz cztery wnioski dotyczące umowy nr 5.2/17. Do wniosków tych dołączone były wymagane umowami, potwierdzone za zgodność z oryginałami kserokopie faktur VAT łącznie z kserokopiami protokołów odbioru robót, a także dowody płatności¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 157-224, 225-276)

Wojewoda Wielkopolski, w okresie od 26 lipca do 5 grudnia 2017 r. przekazał na rzecz Samorządu Województwa Wielkopolskiego dotacje na zadania określone w umowach nr 5.1/17 i 5.2/17, w łącznej wysokości 15.845,2 tys. zł. Były one przekazywane przez Urząd na konto WZDW, w terminach umożliwiających właściwą realizację zadań. Zgodnie z postanowieniami ww. umów, zarówno w Urzędzie jak i w WZDW została wyodrębniona ewidencja księgowa środków otrzymanych z dotacji celowej oraz wydatków dofinansowywanych tymi środkami.

Przekazane środki zostały wykorzystane w 2017 r. poprzez dokonanie zapłaty za zrealizowane zadania, na które dotacja została udzielona. Wartość dotacji stanowiła odpowiednio 82,00% i 89,97% łącznej wartości nakładów poniesionych na zadania będące przedmiotem umów o udzieleniu dotacji.

Sprawozdanie z wykorzystania dotacji, odpowiadające wzorowi określone w ww. umowami, Urząd przedłożył Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 24 stycznia 2018 r., tj. w terminie wynikającym z tych umów. Wskazano w nim kwoty wykorzystanej dotacji oraz rzeczowy i finansowy stopień wykonania zadań objętych dotacją poprzez zaprezentowanie ich nazw, wydatków ogółem, w tym z dotacji, podstawowych efektów rzeczowych zadań (długość, ilość, powierzchnia) lub długości odcinka drogi objętego zadaniem. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Wojewodę Wielkopolskiego w dniu 9 lutego 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 50-51, 52-67, 277-283, 284, 289-294)

W wyniku realizacji dotowanych zadań przebudowano lub rozbudowano łącznie 2.671 mb oraz wyremontowano 24.540 mb dróg wojewódzkich, a także wykonano jedną instalację sygnalizacji świetlnej.

W 2017 r. środki przeznaczone na wydatki związane z bieżącym utrzymaniem dróg wojewódzkich wyniosły 108 mln zł, a kwota dotacji z budżetu państwa stanowiła ok. 10% wydatków poniesionych przez Województwo Wielkopolskie na ten cel. Natomiast w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2017 r. w łącznej kwocie 55,6 mln zł, kwota dotacji z budżetu państwa stanowiła 8,6% nakładów poniesionych przez Województwo Wielkopolskie na tego typu przedsięwzięcia.

¹³ W tym remont dróg nr: 197, 251, 471, 263, 432, 181, 449, 443, 160.

¹⁴ Zrezygnowano z 7 pierwotnie zaplanowanych zadań remontowych i wprowadzono w ich miejsce 6 nowych (dot. dróg nr: 178, 180, 181, 447, 450, 182).

¹⁵ W przypadku dokonania płatności.

W ocenie Dyrektora WZDW, dotacje z budżetu państwa przekazane w 2017 r. Samorządowi Województwa Wielkopolskiego na rozbudowę, przebudowę i remonty dróg wojewódzkich przyczyniły się do znacznej poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego oraz do zwiększenia efektywności sektora transportowego.

(dowód: akta kontroli str. 277-283, 286, 289)

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu wyjaśniła, że analiza rezultatów wynikających z realizacji zadań objętych dotacją odbywała się na bieżąco. Jej wynikiem było niezwłoczne przygotowywanie wniosków o aneksy do zawartych umów o dotację, w celu zastąpienia zadań zagrożonych możliwością ich niezakończenia w przewidywanym terminie, tymi zadaniami, których termin wykonania nie był zagrożony.

Odnosnie podejmowanych przez Urząd działań zmierzających do poprawy jakości i efektywności realizowanych zadań objętych dotacją, Dyrektor wyjaśniła, że nie było takiej potrzeby. Zadania te były wykonywane przez jednostkę podległą – WZDW, która posiada wieloletnie doświadczenie – od 1999 r. realizuje inwestycje drogowe i jest na bieżąco kontrolowana przez Urząd Marszałkowski. Wskazała jednocześnie, że zadania objęte dotacją wykonywano zgodnie z zawartymi umowami oraz specyfikacją istotnych warunków zamówienia, w których ujęto dokładne wytyczne techniczne realizacji przedsięwzięcia.

(dowód: akta kontroli str. 286-287)

Wojewoda Wielkopolski ani inne organy kontroli zewnętrznej, nie przeprowadzały kontroli wykorzystania w 2017 r. dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań inwestycyjnych lub bieżących związanych z drogami wojewódzkimi.

(dowód: akta kontroli str. 46-49)

2.2. Dotacja na finansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową

W okresie objętym kontrolą, działający w WTA system sprawdzania wniosków składanych przez przewoźników o podpisanie umowy regulującej zasady przekazywania dopłat polegał na każdorazowym sporządzaniu przez pracownika WTA notatki służbowej podsumowującej wykonywane czynności weryfikacyjne. W przypadku stwierdzenia we wnioskach braków, występowało do przewoźników o ich uzupełnienie. W 2017 r. nie miały miejsca przypadki negatywnego rozpatrzenia wniosków przewoźników o podpisanie ww. umów.

Składane przez przewoźników comiesięczne wnioski o wypłatę dopłat były weryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, wnioskodawca był wzywany do złożenia wyjaśnień lub do przekazania korekty wniosku. Jednym z aspektów podlegających weryfikacji była wnioskowana przez przewoźnika kwota dopłaty. Sprawdzenie wniosków w tym zakresie polegało na przeprowadzeniu szczegółowej analizy załączonych wydruków z kas rejestrujących, raportów lub zestawień dopłat do biletów ulgowych sporządzonych przez program kasowy. Opisane procedury weryfikacyjne nie zostały opracowane w formie pisemnej.

(dowód: akta kontroli str. 731-732)

W 2017 r. pracownicy WTA prowadzili monitoring ważności zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, na podstawie których przewoźnicy otrzymujący ww. dopłaty prowadzili przewóz osób. W dniu 10 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 21 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie drogowym¹⁶, zgodnie z którą zezwolenia, których termin ważności upływa w dniu 31 grudnia 2016 r. wydane na podstawie przepisów

¹⁶ Dz. U. poz. 1342.

dotychczasowych (tj. do 9 września 2016 r.), z mocy prawa zachowały ważność do dnia 31 grudnia 2017 r. Z kolei zezwolenia wydane od wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji (tj. od dnia 10 września 2016 r.) mogły być udzielane z terminem ważności nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2017 r. W związku z przywołanymi uregulowaniami prawnymi, większość obowiązujących w 2017 r. zezwoleń obowiązywało do dnia 31 grudnia 2017 r., a ww. monitoringiem objęto ważność zezwoleń z innymi terminami ważności¹⁷. Badanie realizacji umów zawartych z 10 przewoźnikami, którzy w 2017 r. otrzymali najwyższe dopłaty nie wykazało przypadków utraty przez nich ważności zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów autobusowych.

(dowód: akta kontroli str. 326-664, 732-733)

Umowy w sprawie dopłat zawarte w 2017 r. pomiędzy Województwem Wielkopolskim a przewoźnikami¹⁸, zawierały zapisy zabezpieczające interes budżetu państwa, obejmujące m.in.: szczegółowe obowiązki przewoźników, co do sposobu prowadzenia przewozów i trybu oraz warunków ubiegania się o dopłaty, a także prawo realizującego dopłatę do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania postanowień tych umów. W treści umów zawarte zostały także zapisy zobowiązujące przewoźników do zwrotu tej części dopłaty, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 326-333)

W przypadku objętych szczegółowym sprawdzeniem 10 umów w sprawie dopłat, przekazane przewoźnikom w 2017 r. dopłaty zostały wypłacone na podstawie obowiązujących umów, a miesięczne wnioski o dopłaty spełniały wszystkie wymogi i zawierały niezbędne załączniki.

Badanie przekazywania w 2017 r. miesięcznych dopłat 10 przewoźnikom wykazało, że w 113 przypadkach spośród 120 zbadanych nastąpiło to w terminach wynikających z postanowień umów w sprawie dopłat¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 317-321)

Przekazywanie dopłat przewoźnikom zostało objęte w 2017 r. przeprowadzonymi przez pracowników Biura Audytu Wewnętrznego UMWW czynnościami sprawdzającymi wykonanie zaleceń z audytu wewnętrznego z 2016 r. pn. „Przygotowanie decyzji Marszałka Województwa dotyczących wydawania zezwoleń na regularny i regularny specjalny przewóz osób w transporcie drogowym oraz finansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową”. W wyniku realizacji przedmiotowego zadania audytowego stwierdzono m.in. nieprzeprowadzanie przez pracowników WTA kontroli przewoźników na podstawie zapisów umów w sprawie dopłat.

(dowód: akta kontroli str. 677-729)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przekazanie przez Urząd 51 przewoźnikom podpisanych przez przedstawicieli Województwa Wielkopolskiego umów w sprawie dopłat, celem ich drugostronnego podpisania, nastąpiło w okresie od 28 lutego do 6 marca 2017 r., tj. w czasie, który uniemożliwił:

¹⁷ Weryfikacja dat obowiązywania zezwoleń była prowadzona przede wszystkim w związku ze sporządzaniem aneksów do zawartych wcześniej umów.

¹⁸ Łącznie w 2017 r. zawartych zostało 89 takich umów.

¹⁹ Do końca miesiąca następnego po miesiącu, który jest rozliczany.

- złożenie przez tych przewoźników w terminie do 15 lutego 2017 r. wniosków o wypłatę dopłat za styczeń 2017 r.²⁰,

- wypłacenie tym przewoźnikom w terminie wynikającym z postanowień przedmiotowych umów, tj. do końca lutego 2017 r. dopłat za styczeń 2017 r.²¹.

W przypadku siedmiu przewoźników, spośród 10 objętych szczegółowym badaniem²², którzy w 2017 r. otrzymali najwyższe dopłaty, opóźnienia w przekazaniu dopłat za styczeń w kwocie 1.634.616,24 zł wyniosły od dwóch do 16 dni.

(dowód: akta kontroli str. 317-325, 326-664)

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Wojciech Jankowiak podał, że przyczyną opóźnionego przekazania przewoźnikom do podpisu umów w sprawie dopłat, była trudna, na przełomie 2016 i 2017 roku sytuacja kadrowa Wydziału Transportu Autobusowego Departamentu Transportu UMWW, realizującego m.in. zadania w zakresie przygotowania ww. umów. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami, przewoźnicy, którzy nie dysponowali jeszcze podpisanymi dwustronnie umowami, składali do Urzędu wnioski o wypłacenie dopłat za styczeń 2017 r. na podstawie regulacji z 2016 r. Nie było przypadków zgłaszania przez przewoźników roszczeń finansowych z tytułu opóźnionego (w stosunku do postanowień umów w sprawie dopłat) przekazania im dopłat za styczeń 2017 r. W 2018 r. wnioski przewoźników o zawarcie umów w sprawie dopłat zostały rozpatrzone w terminach umożliwiających sporządzenie tych umów, podpisanie ich przez osoby uprawnione oraz przekazanie dopłat za styczeń 2018 r. zgodnie z terminem umownym, tj. do 28 lutego 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 742-743)

2. W 2017 r. pracownicy WTA nie realizowali uprawnień do przeprowadzania kontroli przewoźników, w zakresie przestrzegania przez nich warunków otrzymywania dopłat. Prawo do przeprowadzenia takich kontroli, zostało przewidziane we wszystkich umowach w sprawie dopłat zawartych przez Województwo Wielkopolskie z przewoźnikami w 2017 roku oraz w regulaminie organizacyjnym Departamentu Transportu²³.

Przeprowadzanie przez pracowników WTA kontroli przewoźników w zakresie przestrzegania przez nich warunków otrzymywania dopłat było także przedmiotem zaleceń audytu wewnętrznego z 2016 r.

W ocenie NIK, nieprowadzenie kontroli przewoźników w zakresie przestrzegania przez nich warunków dopłat przyczynia się do zwiększenia ryzyka wystąpienia nieprawidłowości w tym zakresie. W okresie objętym kontrolą, w ramach nadzoru nad wywiązywaniem się przez przewoźników z postanowień umów w sprawie dopłat, pracownik Wydziału Transportu Autobusowego Departamentu Transportu poddawał szczegółowej analizie dokumentację przekazywaną przez przewoźników w związku z otrzymywaniem dopłat. Zdaniem NIK, tego typu działania nie zastępują jednak czynności podejmowanych w ramach kontroli zewnętrznej.

(dowód: akta kontroli str. 326-664, 731-733)

²⁰ Przewoźnicy złożyli wnioski pomimo braku podpisanych dwustronnie umów.

²¹ Do końca lutego 2017 r., w przypadku złożenia przez przewoźników wniosków o dopłaty do dnia 15 lutego 2017 r.

²² PKS w Gnieźnie Sp. z o.o., PKS w Koninie SA, PKS Sp. z o.o. w Pile, PKS w Poznaniu S.A., PKS w Ostrowie Wlkp. Sp. z o.o., PKS w Kaliszu Sp. z o.o., PKS w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., PKS Sp. z o.o. w Wałczu, BALTIC SEA TRANS, MILLA Spółdzielnia w Lesznie.

²³ Zarządzenie nr 17/2017 Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 kwietnia 2017 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Departamentu Transportu UMWW.

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Wojciech Jankowiak wyjaśnił, że przyczyną nieprzeprowadzenia kontroli przewoźników w 2017 r. były ograniczenia kadrowe Departamentu Transportu. W celu zapewnienia możliwości prowadzenia takich kontroli, z dniem 1 stycznia 2018 r., po przeprowadzonym w lipcu 2017 r. naborze, w departamencie tym został zatrudniony nowy pracownik.

(dowód: akta kontroli str. 733)

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Poznań, dnia marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Maciej Sterczała
gł. specjalista k. p.

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis